

Rundt 15 000 besøkende var innom årets FDI-kongress i Istanbul sentrum. Norske tannleger deltar i liten grad på FDI-kongresser, og det er alltid et lite antall norske tannleger som følger fagprogrammet og går på utstillingen, som i år talte rundt 150 utstillere.

Nordisk gjennomslag i Istanbul

I forkant av årets forhandlinger i World Dental Parliament (WDP) initierte de nordiske medlemsorganisasjonene to saker, og sendte inn felles forslag til endringer når det gjelder kontingentberegning for medlemsorganisasjonene og gjennomføring av møter og avstemninger.

 ELLEN BEATE DYVI
 KRISTIN AKSNES

FDI, World Dental Organization har rundt 200 medlemsorganisasjoner i 130 land. Hvert år, tidlig høst, arrangeres både World Dental Congress og World Dental Parliament. Denne gang i Istanbul, Tyrkia, fra 9. til 15. september.

De årlige forhandlingene i World Dental Parliament og FDI-kongressen er både landsmøte og representantskap på én gang, hvis vi skal trekke en parallell til NTF og norske forhold.

Representantskapet, World Dental Parliament, holder det gående en hel uke, fra mandag til lørdag, mens kongressen

med fagprogram og utstilling varer fra torsdag til søndag. De første dagene, før fagprogram og utstilling åpner, er det bare representantskap – eller World Dental Parliament (WDP).

Saksfremleggene til møtet ble sendt ut til delegatene i begynnelsen av juli. Sakene presenteres så under Open forum i WDP, der delegatene diskuterer seg frem til beslutningsdokumentene som generalforsamlingen i WDP senere skal stemme over. Det er mange som mener noe, og det files på formuleringene før en endelig har et forslag som skal opp for generalforsamlingen – som er den samme

forsamlingen som deltar i diskusjonen på Open forum, men da med beslutningsmyndighet. Altså, sakene diskuteres på Open forum, og man blir enige om hvilken tekst det skal stemmes over på generalforsamlingen. Systemet fungerer, og det tar sin tid.

Nordiske forslag

De norske delegatene i Istanbul er NTF-representantene Heming Olsen-Bergem og Elisabeth Scarpello, henholdsvis president og leder av avdeling for Fag og kommunikasjon i NTF.

NTF som medlemsorganisasjon, og Norge, er blant mange andre organisasjoner og land med høy brutto-nasjonalinntekt (BNI) og relativt få medlemmer. Disse betaler uforholdsmessig mye for medlemskapet i FDI, sammenlignet med land med lav BNI. Det nordiske forslaget, som blant annet argumenterer med at BNI ikke har noen direkte sammenheng med inntektsnivået på tannhelsefeltet, og som ber FDI finne en annen måte å beregne medlemskontingenten på, ble forfattet av NTF og undertegnet av de andre nordiske landenes organisasjoner, det vil si Danmark, Finland, Island og Sverige.

De samme nordiske landene, ført i pennen av den danske Tandlægeforeningen, fremmet et felles forslag om å legge til rette for digital avstemning i World Dental Parliament. Etter gjeldende regler er det ikke lagt opp til å kunne delta digitalt og heller ikke stemme digitalt. Det er heller ikke mulig å avgi stemme ved fullmakt.

Begge de nordiske initiativene fikk umiddelbar støtte fra den canadiske tannlegeforeningen, som i tillegg ba om å få behandlet mulighetene for hybride møter samt muligheten for å kunne avgi stemme ved fullmakt.

De norske delegatene til World Dental Parliament var NTFs president Heming Olsen-Bergem og Elisabeth Scarpello, leder av NTFs avdeling for fag og kommunikasjon).

Canadas delegat til WDP, Aaron Burry, støttet de nordiske forslagene både før og under WDP. Her med NTFs delegat Elisabeth Scarpello.

Få nordiske delegater, godt resultat

Norge var det eneste nordiske landet som sendte delegater til WDP denne gangen, og de to utsendte gjorde jobben fra morgen til kveld, både fra talerstolen og som lobbyister, sammen med støttespillere fra blant annet Canada og USA. Vi som fulgte med fra sidelinjen kunne også merke at stemningen for å gå inn for de nordiske forslagene tiltok utover i uken forhandlingene fant sted. Antallet delegater som totalt sett deltok i WDP denne gangen har vi ikke fått ut av FDI's sekretariat, som hevder at antallet ikke er klart når Tidende går i trykken 7. oktober, vel tre uker etter den siste generalforsamlingen i WDP.

Da det kom til avstemning ble det i hvert fall vedtatt, med stort flertall i begge saker, å gå inn for å sette ned to komiteer for å utrede både systemet for kontingentberegning og muligheter for digitale, hybride møter og stemmegivningsalternativer. Komiteene vil legge frem forslag for WDP i 2025.

Ikke demokratisk på alle måter

Tidende har fulgt forhandlingene i World Dental Parliament fra insiden de siste 25-30 årene. I år fikk imidlertid ikke pressen adgang til forhandlingsalen, hverken under Open Forum eller

generalforsamlingene. Det ble ikke gitt annen begrunnelse enn et kort og avvisende «sånn har det alltid vært».

En annen ting som også virker ukjent når en kommer fra et fungerende demokrati som Norge, og er vant til en demokratisk organisasjon som NTF, er at personen som er valgt til å overta som president i FDI fra og med 2025 først sier ja til å la seg intervju om sine tanker og ambisjoner for FDIs videre utvikling, for så å ta forbehold om klarering i FDIs Council, og dernest i Executive Committee. Til slutt ba han om å ikke bli intervjuet.

Nye policydokumenter

FDIs slagord er «Leading the World to Optimal Oral Health». I arbeidet med å lede verden i retning av optimal oral helse er en av FDIs sentrale oppgaver å formulere policydokumenter på utvalgte fagområder.

I år ble åtte slike erklæringer eller dokumenter foreslått, diskutert, og til slutt vedtatt. Meningen er at dokumentene skal gi anbefalinger til de nasjonale tannlegeforeningene og deres medlemmer innenfor temaer som det internasjonale tannlegefelleskapet mener det er viktig å ha opp-

merksomhet på. Erklæringene og dokumentene har naturligvis varierende relevans i de ulike land som har medlemsorganisasjoner i FDI.

FDIs policydokumenter stadfester FDIs syn innen ulike temaer. Synspunktene og dokumentene formuleres som resultat av konsultasjoner, diskusjoner og konsensus mellom ledende eksperter fra hele verden, heter det i FDIs rapportering fra årets generalforsamling. Det ble vedtatt åtte nye policydokumenter i Istanbul i september. Disse nylig vedtatte policyerklæringene vil være tilgjengelige på FDIs nettsted innen kort tid, og vil også bli publisert i The International Dental Journal opplyser FDIs sekretariat:

1. Artificial intelligence in dentistry
2. Reduction of sugar consumption
3. Early childhood caries
4. Special care dentistry
5. Oral health and NCDs
6. Ethics in dentistry
7. Dental laboratory technician
8. Lasers in dentistry

Det viktigste er at alle får delta, uavhengig av økonomi

 ELLEN BEATE DYVI
 KRISTIN AKSNES

Gerhard Seeberger er president i den minste og nyeste av de italienske tannlegeforeningene, og har vært delegat til World Dental Parliament for Italia siden 2005. Han har vært nasjonal representant, han har vært medlem av styret (Council), han har vært ordfører (Speaker), og han var FDI-president i perioden 2019–2020.

– Nå som jeg ikke lenger har noe sentralt verv, kan jeg fritt la meg intervju og si hva jeg mener, sier Seeberger.

– Hva vil du, som har vært med så lenge og blant annet var FDI-president under covid, si om forslagene som er

fremmet, når det gjelder digitale eller hybride møter i World Dental Parliament, samt muligheter for å stemme digitalt og ved fullmakt. Hva taler for og imot, slik du ser det?

– For det første: Disse forslagene eller diskusjonstemaene er ikke nye, og de er mye eldre enn covid, så det er sagt. Det samme gjelder kontingentberegningsordningen. Den har vi sett på flere ganger. Det er også godt mulig at organisasjonen er moden for endringer på disse områdene nå. Det er absolutt ting som taler for endringer. Samtidig er det ting som taler mot. Det vil si, vi må vurdere nøye hvilke løsninger